

*V tom, co tu èteš, je ledacos dobrého, špatného více,
ostatek ujde: jen tak dílá se, Avite, spis.*

(Martialis, Epigramy I 16)

Nikolík okřídlených výrokù antických veleduchù na začátek:

*Nenarodil jsem se, abych nenávidil, narodil jsem se, abych miloval. Sofoklés
Piják vody nikdy nenapsal žádnou báseň. Homér
Je bláhové prosit bohy za to, co si èlovík může nadílit sám. Epikuros
Milujeme krásu a zůstáváme skromní. Periklés
Žádný veliký duch není bez trošky bláznovství. Seneca
Radost musíme èrpat ne z jiných, ale ze sebe. Sókratés
Sloužila jsem kráse. Možno si pøát èeho vpravdi vyššího? Sapfó
Ale hlavnì: Sub specie aeternitatis. (Mìøeno vèetností.)
Ignoramus et ignorabimus. (Nevíme a nebudeme vidìt.)*

Každoroèni v mìsíci dubnu je pøipraven obohatit nabídku opavského kulturního života festival divadla, filmu, hudby a poezie **Další bøehy**. Již sám název festivalu napovídá, že se podatel snaží nabízet divákùm a hloubavým návštěvníkùm jednotlivých akcí hledání a propátrávání témat, která jsou dostateèni atraktivní, nejednoznaèná, mnohovrstevná, v kterých si mùže zájemce uvídomit a ověřit nové souvislosti, pohlédnout na všeobecnì známá fakta z nových úhlù, nechat se pøekvapovat novými interpretacemi domnile známého

8. ro ník festivalu **Další bøehy** aneb **Antika se t dotýká**

(Pábitelè Bohumila Hrabala aneb festival všech Nižných barbarù 1999, Rytířská kultura 2000, Vesmíry Williama Shakespeara 2001, Krajiny Andílù 2002, Chvála bláznovství 2003). Letošní téma akcentující antickou kulturu a umìní, snad inspirované blížíci se Athénskou olympiádou, se vrací "ad fontes" - k pramenùm evropské civilizace. Z bezbøehého a nekoneèného oceánu života starovìkých Øekù a Øímanù chceme vylovit několik perlièek myšlenek, hrdinských skutkù a èinù, umìleckých a filosofických díl i životního elánu, optimismu i skepse tehdejšího èlovíka, který se ani po mnoha staletích od souèasníka poèátku třetího tisíciletí nelíší.

Od pátku 16. do nedìle 25. dubna budou naše společná divadelní, filmová, filosofická, umìnovìdná, literární, výtvarná a hudební zkoumání doplňovat v duchu ideálu "kalokagathia" a pod ochranou "ekecheiriá" i mladí sportovci opavských škol, kteøí budou závodit a mìøit své síly v atletice, plavání a gymnastice, aby tak mohli zakusit úchvatnou atmosféru olympijských her starých 2 780 let a pøipomenout si odkaz zakladatelù èstného a pøctivého sportovního zápolení. Jeden z okřídlených latinských výrokù zní "Carpe diem" - neboli "Utrhni dne, užij dne, který ti ještì zbývá" a právi tento výrok by mohl být inspirací k tomu, abyste utrhli a užili nikterý z více než 25 programových bloků festivalové nabídky. Nebo vize: "Antika se ti dotýká."

Petr Rotrekl a Jan Nimeèek
dramaturgie festivalu

Skloninà Afrodité, známá jako "viennská Venuše". Na zádech bohynì se uchovala ruka malého Eróta, který původní tvoøil s ní sousoší. (3. stol. pø.n.l.)

Antika

P. Koří

Ó, Řec - ko ó, Řec - ko, ty jsi nám na - de všecko, Ře - ko - vě, Ře - ky - ně, zpl - va - jí si po - vin - ně.

Ve - sc - le se tvá - ři - me, že Bo - hy moe - né u - zří - me, až svou ří - ši změ - ři - me, to - bě, ři - me, Ře - ko - vě i Ře - ky - ně at' zpl - va - jí si po - vi - ně, všeho má - me do - sti, i pro mě,

to - bě ři - me,
i pro tvé

to - bě vě - ři - me, Bakchus, Bakchus, Bakchus je náš Bůh !
na - še ra - dos - ti. Bak - chus, Bak - chus, Bakchus je náš Bůh !

Bakchus, Bakchus, Bakchus, Bakchus, Bakchus je náš Bůh !

An - ti - ka se tě do - tý - ká, O - pa - vo, ste - bou si po - ty - ká
tak O - pa - vo, ste - bou si po - ty - ká, a

za - se zní já - sot, za - se zní já - sot, já - sot pub - li - ka.

Hymnu festivalu složil dvorní skladatel Pøemysl Koří

Zahájení Nonstop tení z antické literatury

Po veleúspěšných étecích maratonech z díla Bohumila Hrabala a Williama Shakespeara v minulých ročních festivalu se tentokrát s chutí pustíme do tajemství a pokladnice antické literatury - do světa mýtů a legend starověku, myšlenek a sentencí antických filosofů, divadelních příběhů autorů tragédií a komedií, plamenných a vášnivých projevů rétorů, slavných vojevůdců a císařů i lyrických rozmachů básníků a estétů.

Po jedenáct hodin bude festivalu kralovat slovo... pozván k hostině myšlenek budí každý svobodný občan, který si může připravit libovolný výstup étený, recitovaný, dramatický, rétorický či jiný myslitelný slovem obdařený, v němž vzdá hold a chválu psanému textu, jež slove "antický".....

Pravý start a rozjezd zabezpečí studenti Slezeckého gymnázia v Opavě pod vedením

profesorek Lenky Wiegelhoferové a Zity Dočekalové, kteří dají prostor bajkám Ezopovým, rétorům Ciceronovi a Démosthénovi, básníkům Ovidiovi, Vergiliovi, Anakreontovi i básníce Sapfo, nesmrtelnému Homérovu dílu Ilias a Odyssea, dílům Aischyla, Sofokla a Euripida či Aristofana, nebo pohledům našich souputníků nedávných desetiletí Petišky, Sienkiewiczze, Zamarovského...

Hostina slova je připravena od 8.00 do 19.00 hodin i pro Vás...

pátek 16.4. v 8.00 hodin 🌀 minoritský klášter - gotická sí

Seikilova píseň
(původní zápis nápívu
značkami nad textem)

ΟΣΟΝ ΖΗΣ ΦΑΙΝΟΥ
ΜΙΔΕΝ ΟΛΩΣ ΣΥ
ΛΥΠΟΥ ΠΡΟΣΟΛΙ
ΓΟΝΕ ΣΤΙΤΟ ΖΗΝ
ΤΟΤΕ ΛΟΣΟΧΡΟ
ΝΟΣ ΑΠΑΙΤΕΙ

Pr vod m stem aneb oecckořímský nájezd do třetího tisící-

Olympem a shromážděním všech účastníků antického průvodu bude v 16.00 hodin Ptačí vrch, kde se setkají poprvé Bohové s lidmi, bohatí patricijové s plebejci a otroky, lidé vzletného ducha s prostými svobodnými občany, lidé umění s oemeslníky a výrobci věci všednodenních.

Spoleně na zvuků fanfár a zpívu desítek hrdel dětí i dospělých projde průvod od Ptačího vrchu přes ulici Ostrožnou na Horní náměstí, aby zakončil svou pouť a důstojně oslavil zahájení festivalu, jež se po staletí zove Další běhy a v letošním roce velebí odkazy antické kultury, proto slyšte: "vždy Antika se Ti dotýká"!

V průvodu se objeví herci divadla SLouP a jejich principálka Mirka Halámková, žáci, studenti a učitelé výtvarného oboru Základní umělecké školy Solná, pivecké sbory Domino a Siesta s dirigentkou Ivanou Kleinovou, Vánek s Alenou Zupkovou, Desire s Jakubem Žídkem, Studánka s Šárkou Bociánovou a Renatou Podešovou, Štípanek s Andreou Antlovou, Slunečnice s Lucií Šupíkovou a pořadatelé, poříznivci a fandové festivalového třeštiní...!

pátek 16.4. v 16.00 hodin 🌀 Ptačí vrch, centrum

Zazní nejen starobylá Seikilova píseň, jež je nejnámější dokladem starořecké hudební tvorby, ale také hymnus dvorního skladatele festivalu Pøemysla Koèího...

Po-kud živ, tvář měj jas-nou, smut-ku
 Ho-son dzés, fai nú, mě-den ho-lós

vý-host dej. Ži-vo-ta krát-ký jest jen
 sy ly - pú; pros o-li-gon es - ti to

běh, na-ko-nec vez-me čas zpět dar svůj.
 dzén, to te-los ho chronos ap-ai - tei.

Podalo se nám vypátrat a rekonstruovat starodávný text neznámého anonyma Johannese Pragensis.

Ó Óíme, Ó Óíme
 k tobì láskou hošíme
 Ó Óíme, Ó Óíme
 tobì my se dvošíme
 veselé se tvášíme,
 že Bohy mocné užíme
 až svou oší zmišíme
 tobì, Óíme, višíme

Óecko, to je naše všecko
 Óekové a Óekyni
 zpívají si povinni
 Óekové a Óekyni
 zpívají si po víní
 všeho máme dosti
 pro naše radosti
 Bakchus, Bakchus, Bakchus je náš Bùh!

Po moři si putujeme
 a olivy pístujeme
 sportem tílo tužíme
 moudrosti se ušíme
 a Athény krásné
 pro sebe si stavíme
 Bakchus, Bakchus, Bakchus je náš Bùh!

Ref: Antika se ti dotýká
 Opavo, s tebou si potyká
 A již zní jáset publika...

... øeckoošímský nájezd do třetího tisíciletí, na opevněné a zuřivě se bránící místo Opava, provede 16. dubna ten nejpovolaniější z povolanych, sám bůh války - Áres. Krutá èarodijka Médea urèitì využije své schopnosti, aby oèarovala Opavany a uvede na scénu svùdnou bohyni Afrodíté. V tom se objeví i Hadí bohynì a v temné noci zapomnìnì bude kouzlit i bohynì Nyx. Kéry - ÷isivé bytosti s mohutnými drápy a zuby vyðisí všechny pøitomné.

Vše z povzdálí pozorují bohynì Héra spoleènì s bohem podsvìtí Hádem a bohem vína Dionýsem. Ti pak povolají i mírumilovnější bytosti na pomoc ohroženým Opavanùm.

Život tìchto pozemš anù vylepší bohynì lovu Artemis a Diana. Srðce i obydlí místních zateplí bohynì ohnì Hestia. Bohynì hojnosti a úrody Déméther dohlédne na jejich plné kuchynì. Do nových dnù nahlíží spoleènì s Opavany bohynì èervánku Eos.

Vyvrcholení NONSTOP tení, Bohové z Olympu...

Celé toto tažení snad ospravedlní bohynì spravedlnosti Themis. Svìtlo a lásku do místa pøinese bůh Apollón. Triumf žákù paní uèitelky Zuzany Tázlarové bude korunovat bohynì vítězství Niké. Kléió, bohynì historie pak podá zprávu do místské kroniky.

Je tøeba podotknout, že nájezdu na bídné obèany Opavy se zúèastní olympští bohové paní uèitelky Zdeòky Pavlíèkové, kteøí se budou honosit antickými šperky mistrù zlatého øemesla paní uèitelky Zuzany Bendíkové.

Spoustu výtvarné práce můžete pøijít obdivovat v 16.00 hodin do pøívodu, který projde místem Opavou, ale i do minoritského kláštera v 18.00 hodin, kde nevědní zázitek "božské" pøehlídky umocní text i hudba Ivana Tázlara, a tak se definitivnì uzavøe podíl výtvarného oboru Základní umìlecké školy v Opavì na VIII. festivalu "Další bøehy".

Ivana Sýkorová, øeditelka ZUŠ

Toulky antickým sv tem

- výstava fotografií Emanuela Køenka a diafon Sic transit gloria mundi
- Sv t ek a iman

Prostřednictvím fotografií a diafonu se podíváme s hercem a fotografem Emanuele Køenkem na památná místa antické historie a kultury, spatříme nejen to, co zbylo Ťecích a Ťimanech v Evropě, Asii i Africe, ale nahlédneme také do pokladů sv t ových galerií a muzejí. Za doprovodu dobové hudby uvede fotografickou výstavu a diafon Sv t Ťekù a Ťimanù (projekce diapozitivù se slovním doprovodem) sám autor.

Køenkovy "Toulky za antickým sv t em" pøedstavují pro nás vzácnou pøíležitost vidít obdivuhodný sv t øecké mytologie, filozofie i umíní v tak osobitém fotografickém podání, že samo o sobě stojí za pozornost jako umilcký projev. Jeho pøístup k zobrazení krajiny a architektury øeckých bájí i umilckých díl v muzejních sálech je podmíněn znalostmi z literatury i schopnostmi fotografa, ale pøedevším lidskými pøístupy herce, který vidí antický sv t jako jevišti s kulisami krajín, v nichž probíhly osudy mnoha Iliad a Odyssei. Zůstaly po nich kolosální trosky divadelních amfiteátrù a vznosných chrámù, jež i nìkolika dochovanými sloupy vyvolávají obdiv a úctu, pøed níž se musíme sklónit. Fotografie ukazují, že ho vzrušuje svídectví vky otlučeného kvádrù èi torzo vznosného sloupu s troskami hlavice, který se hrdí tyeí jako symbol viènosti lidského tvoøivého úsilí. I takové torzo má výraznou sílu a pøesvídèivì hlásá nepomíjivost lidského díla i po nespoèetných smøtích válek a katastrof trvale platného svídectví a inspiraèního zdroje. I v muzejních sálech vidí jevišti, kde dochází ke konfrontaci antických díl s dnešním èlovíkem. Prohlídkou plastik pøekonává barièru èasu, aby lépe pochopil odkaz antiky, v hrubých rysech známých z uèebnic, encyklopedií, jevištních i televizních inscenací, popøípadi odborné literatury... (èást úvodu PhDr. Josefa Beneše, CSc. k výstavì v roce 1985).

Symposion

Večer se bude dále ubírat po vzoru starověkých řeckých a římských symposií v mlžném oparu vína, které bude rex bibendi mísit v náležitém poměru s vodou, lehká konverzace a lyrické verše či snad filosofické disputace navodí atmosféru duchaplného večera v pokorném očekávání velkých festivalových zážitků...

Antika pro o i - dokumentární filmy

Heinrich Schliemann, Athény a antické řecko, Sókratés - O sebev domí, Egejské moře - d dictví Atlantidy, ím a Pompeje

Heinrich Schliemann

Pocta Heinrichovi Schliemanovi (1822-1890) bohatému archeologovi - amatérovi, jemuž se podařily geniální objevy, nebo na rozdíl od akademické obce vívil, že starobylé mýty nelžou.

Cesta za ditským snem se naplnila - Schliemannovi se podařilo na pahorku Hisarlik v Turecku najít nejen bájnou Tróju, ale své výzkumy dovršil v Orchomenu, Týrntu a Mykénách, kde objevil pit královských šachtových hrobů.

Athény a antické řecko

Všechno začalo tady v řecku, to, jací jsme, jak myslíme, jak se chováme. Základy naší politiky a vzdilání, a dokonce i naší víry. Všechno, co považujeme za základ naší kultury, má své kořeny v řeckém stædomoří: filosofie, umění, matematika, medicína, sport, architektura i demokracie. Pomocí moderní počítačové techniky se podíváme také na to, jak vypadaly Athény a řecko ve svém zlatém věku za vlády Perikla i v dalších promínách věkù. Navštívíme také mys Sunion, zhýralý Korint, kolébku olympijských her Olympii, Mykény - místo Agamemnóna, ostrov Santorini spojený s legendou o ztracené Atlantidí, knížku Pýthii v nejproslulejší starověké vištírni v Delfách.

Sókratés - O sebevidomí

Chcete být měni konformní, nezávislejší, měni svázání s tím, co si jiní myslí, být si jistější sami sebou? Nechejte se vyprovokovat Sokratovou metodou k přemýšlení a hledání pravdy. "Každý má povinnost přemýšlet o svém životě!"

Egejské moře - dědictví Atlantidy

Byl kdysi ostrov jménem Atlantida, na kterém vznikla říše s ohromnou a úžasnou mocí, lidé si uchovávali určitou čistotu mysli, jednali se svými bližními moudře a showivavě, vystavili překrásné město a žili v bohatství a dostatku. Přišlo strašné zemetřesení a záplavy a během jediné než astné noci zmizel ostrov Atlantida v mořských hlubinách. Legenda o Atlantidě již celé věky dráždí lidskou představivost. Nahlédneme také na ostrov Kréta a Lesbos, podíváme se na vykopávky Heinricha Schliemanna, objevitele Tróji, a sira Arthura Evanse, objevitele paláce a labyrintu legendárního krále Minoá v Knossu na Krétě.

sobota 17.4. v 16.00 hodin ☎️ refektář Domu um ní

Antika pro o i - dokumentární filmy

Řím a Pompeje

Podle legendy založil Řím Romulus na sedmi pahorcích 21. dubna 753 před naším letopočtem a svým pluhem vyznačil obvod místa. S pomocí nejmodernější techniky nahlédneme, jak vypadalo toto nejmocnější a nejbohatší město starověkého světa. Navštívíme také proslulé Pompeje, které byly při výbuchu Vesuvu v roce 79 před naším letopočtem zcela zničeny a zasypané sopečným popelem. Archeologické vykopávky však v posledních desetiletích našly pod vrstvou popela dokonale zachovalé město.

sobota 17.4. v 16.00 hodin ☎️ refektář Domu um ní

Antika pro o i - dokumentární filmy

Noc rockových legií

Naoko

Motto:

Jen dál, dál za mlhou

Dál za mlhou v opičích horách

V opičích horách světlo se krě

Světlo se krě, už je na dosah....

Bruntálská skupina Naoko hraje hodně energetickou směs plnou elektrických nástrojů promíchanou poětačovými samplý, ale i akustickým nástrojem australských domorodců didgeridou. Hrájí jako předskokani britské kapely FUN-DA-MENTAL

"Už mi nezáleží na tom, jestli hrají rychle na kytaru, důležitější je, aby to šlapalo jako celek, aby lidi co přijdou na náš koncert zdvihli zadky se sedadel."

Petr Konečný

Gaia Mesiah znamená ve volném překladu Spasitel planety. "Z anglického slova Messiah jsme vyškrtli jedno písmeno s, aby si lidi nemysleli, že jsme spasitelé. Chceme zachránit jen sami sebe a podělit se o způsob záchraný s publikem," říká hráčka na bicí Misha Cortez, která sku-

pinu vymyslela společně s kytaristkou. Ta si říká Santa Morella podle fenomenálního amerického kolegy Toma Morelly, opory nikdejší americké party Rage Against The Machine. Ovlivněny tímto vzorem, obě hudebnice dokonce založily ještě kapelu Rage Against The Machine Revival.

Skupina Gaia Mesiah se opírá o strhující výkon na pódiu a nedávno vydané album, které nese název kapely. Zároveň s muzikou buší do posluchačů texty o bílém muži, jehož agresivní civilizace všechno spotřebuje a nic hodnotného nevytváří.

Ťi členky Gaia Mesiah a dva jejich kolegové jsou na straně indiánů, když v nádherně uvolněné i smutné písni White Man zpívají: "Dým letí, můj čas je spálen, všude, kam se podíváš, se vším bude ámen."

I když si pšisoudily exotická jména, zakladatelky Gaia Mesiah žijí v Praze stejně jako zpěvačka Marka nebo baskytarista Adam Stivín (který kdysi působil ve skupině Chinaski). "O hudebním smšování Gaia Mesiah jsme měly jasno od začátku. Ovšem tahle sestava se dávala dohromady postupně. Trpělivě jsme čekaly na pravé lidi," říká Misha. Vznik kapely datuje od koncertu, který proběhl 12. 12. 2001 v pražském klubu Futurum. Na koncertech s Gaia Mesiah vystupuje i hráč na perkuse DJ Coorka, který je jakýmsi volně přidruženým členem.

Gilgameš I. a II. díl

Kruté smrti se nevyhneš!

Což naviky bratøi se o podíl dílí?

Což naviky trvá na zemi hnív?

*Což naviky zvedá se øeka a záplavu pøináší
tabulka desátá VI./25*

Koncept, hudba: Tomáš Procházka

Výprava: Renata Pavlíková

Hrají: Radek Beran, Marek Beøka, Vít Brukner,
Tomáš Procházka

Premiéra 20.11.2001

Putování
sumerského
krále z místa

Uruku za tajemstvím

vñného života. Hon za slávou, dobrodružstvím
a marná snaha vyrovnat se bohùm.

Smrt pøítele a cesta do neznáma.

Epos z 2. tisíciletí pø.n.l., sehraný malými
marionetami na drátì v rákosové scèni, která
evokuje starobabylønské venkovské domy. Erotika.

Rákosí. Pimprláètina. Živé kvìty a pravý chleba
na scèni. Psychedelická hudba. Pokrevní bratrství.

Nestvùrný nebeský býk. Krev. Oheð. Stíny. Pravý
prach a opravdový dým. Minimalismus, groteska,
sen...

Trocha dryjáku a rakvíøového loutkáøství,
trocha divadelní antropologie a nìco málo prostoru
pro meditaci. Starý pøíbeh vyprávìný starožitným
jazykem podbarvený fungl novou hudbou. Taktéž
roztomilá zvíøátka a další lákadla.

BAYKONUR - kosmické hudební těleso (www.baykonur.cz). Desetileté uskupení, produkující roztaněné zábavnou show, plnou legendárních hitù, ochucených o energickou živelnost a bigbítovou dynamiku. Baykonur má co nabídnout všem, kteří si chtějí zatanět a pobavit se, a už pro ně jeho repertoár bude pøíjemnou vzpomínkou, èi teprve novým objevováním klenotù, tvoøících základní abecedu popu ve zlaté èøe šedesátých a sedmdesátých let. Záplavu strhujících hitù, dokonale absorbujících vše dobré z funku, soulu, rytm'n'blues i rock'n'rollu si můžete vychutnat na našem koncertu.

František Komárek - basový strojník

Petr Odstrèil - bicí kormidelník

Petr Dula - klávesový navigátor

Branislav Martinek - kytarový bocman

Martin Kachlík - profukovaè trubek

Jiøí Duda - saxofoniátr

Jan Doèkal - snižovaè pozounu

Veronika Divincová - 1. vokální dùstojnice

Martina Stoklasová - 1. vokální dùstojnice

Jiøí Šiftaø - zpívající kapitán

Filip Tesner - sonarový technik

Noc rockových legií

Gilgameš: Ze dvou třetin bůh a z jedné smrtelný člověk

(Rychlokurs)

Zastavte se na chvíli a zaposlouchejte se do volání něčeho strašně vzdáleného, co už dávno skryl závoj času. Pokud ve vás však zůstala touha jej poodhrnout a nahlédnout do vzdálené minulosti, pojďte též za mnou. Vydáme se na cestu do země mezi dvěma řekami, podle kterých ji staří Šekové dali i jméno. Obrátíme tok času a necháme se vlnami vyvrhnout ve svítě mýtů a bájí.

Hodiny ukazují čas asi 3 300 let před naším letopočtem. Do úrodné roviny mezi dvěma řekami přišel nedávno nový národ, Sumerové. Mili bílou pleť a černé vlasy a hovořili jazykem, jemuž sice rozumíme, ale neznáme žádný jemu příbuzný. Už před Sumery tady žili lidé obdělávající umíle zavlažovaná pole, stavějící chrámy svým bohům a vinující se o meslu. Sumerové od nich převzali tyto dovednosti a postupně je rozvinuli až k vytvoření nejstarší civilizace. Kolem chrámů začala vznikat první města. Možná si na jejich názvy ještě vzpomenete z učebnic dějepisu: Ur, Uruk, Lagáš, Kiš, Nippur,...

A dál?

... asi v polovině 3. tisíciletí před naším letopočtem vznikla nejstarší verze eposu o Gilgamešovi, šest zpívů, nalezených v ruinách chrámu boha Enlila ve městě Nippur.

Celý příběh byl nakonec včleněn i do "kanonizované" verze Eposu o Gilgamešovi, kterou vytvořili v 7. století před naším letopočtem asyrští písaři v Ninive.

Epos o Gilgamešovi dosáhl už ve starověku jakési slávy. I pokud nepočítáme vliv mezopotámské mytologie na Starý zákon, stále zůstává oada dalšího. Byl

přeložen do chetitských, nikolika syrských dialektů a snad zasáhl i do mytologie antické.

Jisté náznaky, nikoliv ovšem přímé důkazy, zde opravdu existují. Např. chetitské jméno Gilgameše - Uluš - se často srovnává s jménem Odysseovým (Ulyxes)

Gilgameš mil v sobě hodně božské krve, ale přece jenom byl stále především člověkem - a jako takový se nejprve musel narodit. Podobně jako v oadě dalších obdobných příběhů má být Gilgameš po narození zabit, ale všechny úklady o jeho život nemají žádný výsledek a tak hrdina nakonec nastoupí na trůn. Gilgameš je králem Uruku a jeho obyvatelé nutí ve dne v noci ke stavbě mohutných hradeb:

Hradbu dal vystavit kol Uruku,
kol svaté Eanny, pokladnice čisté...
On je pastýřem Uruku hrozeného,
on - jejich pastýř - a přece je utlačuje!

Zubožení obyvatel místa proto volají ve svých modlitbách na pomoc bohy. Bohové poté vytvoří stepního divocha Enkidua, jenž má Gilgamešovi útlaku učinit přítrž.

Enkidu zpočátku žije ve stepi s gazelami, ale později je sveden nevěstkou a zvlášť se jej začne bít. Proto odchází do Uruku. Speciální kapitolou je sen, který se v té době zdá Gilgamešovi a který králo o počtu Enkidua informuje. Jak se ještě ukáže, příběh je vůbec plný snů a jejich sym-

bolika nemohla proto uniknout jungovské psychoanalýze, která je na snech a mytologii víceméně založena.

Oba hrdinové spolu po setkání zápasí v boji; ten skončí nerozhodně a z Gilgameše i Enkidua se stanou nerozlučně přátelé. Vypraví se spolu proti obrovi Chuvavovi žijícímu v cedrovém lese. Obra Gilgameš s Enkiduem spojenými silami zabijí, když jim v boji pomáhá i sluneční bůh Šamaš. Enkidu se ale přitom zraní o bránu, což se mu později stane osudným.

Hrdinové se na vrcholu slávy vracejí zpět do Uruku. Jenže... do Gilgameše se zamiluje bohyně lásky Ištar (sumersky Inanna) a Gilgameš ji odmítá - má k tomu přitom velice racionální důvod, protože o Ištar bylo známo, že se všech svých milenců brzy nabažila a pak je buď odkopla, anebo přímo zlikvidovala (svého manžela Dumuziho nechala dokonce odvléct podsvítními démony).

Gilgameš Ištar otká:

"Inanno, milovala jsi lva, v bitvě proslulého
a žal jsi mu dala zakusit,
milovala jsi koně rychlého
a nohy nechala's mu zlámat...
Mám se teď já tvým milencem stát?"

Nyní je ovšem Ištar zraněna ve své ješitnosti a rozhodne se oba hrdiny zlikvidovat (není zcela jasné, proč už v tuto chvíli usiluje i o život Enkidův).

Ištar pošle proti Uruku obrovského nebeského býka, který vše ničí a pustoší, ale Gilgameš s Enkiduem býka spo-

Gilgameš I. a II. díl

Gilgameš I. a II. díl

jenými silami nakonec zabijí. Ištar nicméně dále intrikuje a nakonec přemluví bohy, aby alespoň jednoho z hrdinů zahubili. Vyhrožuje pøitom, že pokud jí bohové nevyhoví, nechá rozbít brány podsvětí a mrtví potom zahubí všechno živé. Nikteøí bohové oba hrdiny hájí, jiní diskutují o tom, koho nechat zemøt, aby Ištar vyhovila. Vyjde to na Enkidua, ale to má v pøíbhhu nyní své logické opodstatnění, protože Enkidu po Ištar hodil býřím rohem, což by si smrtelník dle mínění bohů nikdy nemil dovolit. Enkidu má sen, který vřtí smrt:

Huèela nebesa, ozvìnou odpovídala zemi
a mezi nimi jsem stál já.

Tu vstal èlovìk, tváø jeho temná byla...
pak mne z mých šatù svlékl
a nahého do øeky plamenù vložil,
uchopil mne, uvedl do domu temnot...
po cestì, odkud návratu není, do domu, kde jsou
vřichni zbaveni svìtla,
kde jedí prach a hlína je jim pokrmem.

Stará rána z boje s Chuvavou se zanítí a Enkidu umírá. Gilgameš truchlí a plèe a pak je zcela ovládnut strachem z vlastní smrti:

Pøítel, jehož jsem miloval, v hlínu se zmìnil,
mám snad i já ulehnout a nevstat již na vky vikù?

Gilgameš odchází za Utanapištimem, který jako jediný přežil kdysi Potopu svìta a bohové mu darovali nesmrtelnost. Na bøehu moøe vypráví šenkýøce Siduri o svém zámìru i strachu ze smrti, ale ona mu radí vzdát se marného putování:

Kam bižš, Gilgameši? Život, jež hledáš, nenalezneš!
Když bohové lidstvo stvoøili, údil smrti mu dali
a život si do svých rukou vzali.
Ty, Gilgameši, žaludek si naplò,
ve dne i v noci se raduj, dennì pořádej slavnosti...

Gilgameš radu ovšem nepřijímá a lodivod Uršanabi jej pak pøes moøe jedovaté vody přeplaví k Utanapištimovi. Následuje léčení potopy svìta, v některých detailech téměř totožné s biblickou knihou Genesis.

Poté Utanapištim nabízí Gilgamešovi nesmrtelnost, pokud ten dokáže po sedm nocí neusnout. Gilgameše ovšem po dlouhé cestì spánek přemůže téměř okamžitì. Druhou (a poslední) možností, jak si zajistí vèný život, je vylovit z moøského dna kouzelnou rostlinu, jejíž plody chrání pøed stárnutím a smrtí. Gilgamešovi se sice podaøí po boji s vodní pøíšerou rostlinu získat, ale na zpáteèní cestì mu jí díky chvilkové nepozornosti sní had. I tady je analogie s knihou Genesis zøejmá. Celý epos pak konèí stejnì, jako zaèínal, ódou na urucké hradby, které nyní zajiš ují místu bezpènost. V závìru je vysloven názor, že kdo takto pøispìje

k obranì vlastního místa, je opravdu v jistém smyslu nesmrtelný:

Aè zemøu a také se zmìním v hlínu,
nad mými èiny nevládnè smrt.

A to je všechno?

Ne, zdaleka ne. Kromì vlastního eposu vystupuje Gilgameš i v básnické skladbì Gilgameš a Agga, kde se lèí boj mezi Urukem a Kišì. Když pøední

šlechtické rody odmítnou Gilgameše podpoøit, obrací se Gilgameš ke shromáždění lidu. Celá skladba se z tohoto dùvodu považuje za cenný pramen pro poznání společenského uspoøádání v dobì prvních mezopotámských místských státù. Sumerové i Babylòané nám zanechali ještì øadu dalších kouzelných pøíbhù. Máme zde báji o stvoøení svìta z tìla poražené bohynì Tiamat, vyprávìní o krádežích tabulek osudu, pøíbhù krále Etany, který zahynul pøi pokusu vzlètnout na orlu do nebe (popis vzdalující se zemi je pøitom používán pøi argumentaci ve prospìch archoastronautických teorií), a koneènì tzv. Náøky - žalozpìvy básníkù nad znièením vlastních míst. Tak napøíklad Náøek nad zkázou Uru konèí slovy:

Naše paní jak tøepotající se pták místo své opustila
Ó Nanare, Ur byl znièen, lid jeho rozptýlen.

Gilgameš I. a II. díl

Gilgameš I. a II. díl

Sic transit gloria mundi

- Sv t ek a íman
- diafon Emanuela Køenka

Prostøednictvím fotografií a diafonu se podíváme s hercem a fotografem Emanuelem Køenkem na památná místa antické historie a kultury, spatøíme nejen to, co zbylo po Øecích a Øímanech v Evropì, Asii i Africe, ale nahlédneme také do pokladù svìtových galerií a muzeí. Za doprovodu dobové hudby uvede fotografickou výstavu a diafon Svìt Øekù a Øímanù (projekce diapozitivù se slovním doprovodem) sám autor.

Satyricon

- film Federica Felliniho, Itálie 1968

Felliniho vizuální nejpodivuhodnější snímek vznikl na motivy Petroniovy starověké pøedlohy. Vypráví ovšem moderní pøíbhìh, v němž se prolíná Eros a Thanatos, sex a smrt, chlípnost a rozklad, radost z podívání i trpká introspekce.

Z Petroniova Satyriconu se zachovaly jen zlomky - nejpovìstnější segmentem je Hostina u Trimalchiona, která posléze také tvoší součást Felliniho filmu, avšak vùbec ne jedinou. Hrdinou je bezstarostný mladík Encolpio, potloukající se po svìtì spolu s pøáteli Asciltoem a Gitonem. Petronius prolíná satirický pøístup s líčením vážných i komických situací. V Satyriconu vypráví tvùrce se zøetelným potíšením o konci jedné prohnílé společnosti - o rozkladu ideologií a ustmulých životních konvencí.

"V Satyriconu jsem chtìl zapomenout na dva tisíce let køes anství, které tíží život nás všech, které nám poskytly klíèe pro posuzování a pro moralizování. Chtìl jsem ukázat neznámý svìt, o němž máme jen nejasné pøedstavy, pramenící vùštinou z idealizovaného neoklasicismu. Pokoušel jsem se na to vše zapomenout a vytvořit vùdecko-

fantastický snímek. Je to objevení neznámé planety, kde formy jsou zneklidøující. Nenatãel jsem však film o homosexualitù, jak ji vidí chlípny katolík. Snažil jsem se, aby vše působilo jako freska." Fellini pøy dokonce pøipustil, že protestní bouøe ze sklonku šedesátých let mohly ovlivnit zamíøení snímku a že hrdinové se svými skutky i postoji mohou podobat hippies.

Hrají: Martin Potter (Encolpius), Hiram Keller (Ascyltus), Salvo Randone (Eumolpus), Max Born (Giton), Fanfulla (Vernacchius), Mario Romagnoli (Trimalchion), Capucine (Tryfaena), Alain Cuny (Lichas), Pasquale Baldassare (Hermafrodít), Giuseppe Sanvitale (Habinnas) a další.

Režie: Federico Fellini

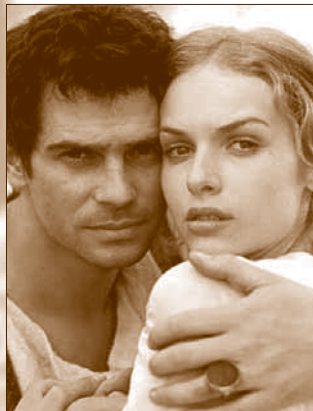
Nestor polské kinematografie, devětatasedmdesátiletý režisér Jerzy Kawalerowicz, uvažoval o převedení slavného Sienkiewiczova románu *Quo vadis* do filmové podoby už v době, kdy byl jeho slavný snímek *Faraon* nominován na Oscara. Ze zamyšlené realizace tenkrát sešlo a režisér ještě před čtyřmi roky při oslavě svých pítasedmdesátin považoval tento projekt za nerealizovatelný. Nicméně 8. května 2000 v tuniské Kortině padla první klapka. Melodramatický příběh lásky římského patricijce Marca Vinicia a královské dcery Lygie ze slovanského kmene Lygionů, která je rukojmím císaře Nerona, vypráví o počátcích křesťanství ve starém Římu v letech 54 - 68. Vedle ústřední dvojice do něj vstupují další protagonisté: inteligentní a požitkářský Marcův strýc Petronius, lstivý a krutý císař Nero a zrádný řecký darebák Chilon, který je za peníze ochoten udílat cokoli, ale který nakonec sám pochopí hloubku křesťanské víry. Režisér natočil kvalitní historický velkofilm v klasickém duchu, s úctou k literární předloze i k dějinám a se špičkovými hereckými výkony (zvláště

Quo vadis - Polsko 2002

Bogusław Lindy v roli bonvivánského Petronia a Michał Bajora jako úskořeného a podlého Nerona). Světové premiéry ve Vatikánu se dokonce zúčastnil papež Jan Pavel II. Snímek *Quo vadis* navazuje Kawalerowicz na doma velmi úspěšné velkofilmy podle národních klasiků, *Pan Tadeáš* nebo *Ohněm a mečem* (1999, r. Jerzy Hoffman) a *Pouští a pralesem* (2001; r. Gavin Hood).

Nejslavnější Sienkiewiczův román byl zfilmován již několikrát, poprvé na počátku minulého století. Jednou z nejznámějších adaptací je americký film *Quo Vadis?* (1951; r. Mervyn LeRoy), uvedený v naší televizi stejně jako italský TV film Franca Rossioho z roku 1985.

Hrají: Paweł Deląg (Marcus Vinicius), Magdalena Mielcarzová (Lygie), Bogusław Linda (Petronius), Michał Bajor (Nero), Jerzy Trela (Chilon Chilonides), Franciszek Pieczka (apoštol Petr), Krzysztof Majchrzak (Tigellinus), Rafał Kubacki (Ursus), Andrzej Tomecki (Glaukus), Jerzy Nowak (Crispus), Zbigniew Waleryś (Pavel z Tarsu) a další.

úterý 20.4. v 9.00 hodin 🎞️ kino Elektra

Ještě před uvedením premiéry velkofilmu *Troja* režiséra Wolfganga Petersena, kde role starořeckých protivníků Achilla a Parisse ztvárnili Brad Pitt a Orlando Bloom, vám nabízáme film *Odysseus*. Světznámí tvůrci Francis Ford Coppola a Andrey Konchalovský přinesli na filmové plátno Homérův geniální epos. Vytvořili tak jeden z nejjantastičtějších vysokorozpočtových snímků v celé historii Hollywoodu. Rozkošná adaptace tak vdechla nový život legendární historii o Odysseovi, králi Ithaky. *Odysseus*

Odysseus 1997

se svými řeckými druhy a díky pořízniví nakloněným bohům Diovi a Pallas Athéně pokořil Tróju. Rozhněvaný Poseidón, kterého neprozřetelný král urazil, jej však vrhl do nebezpečných zkoušek. Musel bojovat se strašlivými mořskými pošserami, odolat vábívkám volání sirény a vymanit se ze svodů víly Kalypsó. Dlouhých deset let trvalo, než mlžný opar odhalil běhy Ithaky a Odysseus opit spatřil svou milovanou ženu Pénélope a syna Telemacha.

Hrají: Armand Assante (*Odysseus*), Greta Scacchi (Penelope), Isabella Rossellini (Athéna), Bernadette Peters (Circe),

Eric Roberts (Eurymachus), Irene Papas (Anticlea), Jeroen Krabbé (král Alcinous), Geraldine Chaplin (Eurycleia), Christopher Lee (Tiresius), Vanessa L. Williams (Kalypsó) a další.

Produkce: Francis Ford Coppola
Režie: Andrey Konchalovský

úterý 20.4. v 18.00 hodin 🎞️ refektář Domu um ní

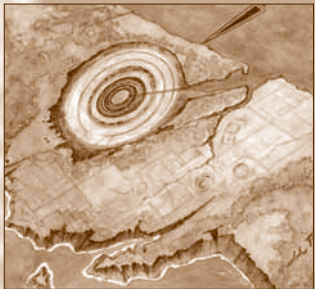

Akademický sochař Miroslav Machala (*1950, Vsetín) vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. Vinuje se restaurátorské práci a volně tvorbi. Zajímá se o geologii a archeologii, zvláště ve spojení se starověkými kulturami Evropy, Afriky a Ameriky. Odpovídi na rozmanitě a mnohdy utilitární interpretovaná fakta hledá v nejstarších dochovaných dokladech, zprávách, literárních památkách a mytologiích, především však v samotné realitě. ěastým výsledkem je obraz, který jde mimo stereotypní výklady historických skutečností, mimo schemata vnímání

také na tenký led starých mýtů a legend; pátrá v nich po stopách potenciálních reálných dějů, polozapomenutých a pøezíraných událostí. Zpøesõuje tak kontury svých vizí a nãhledů na jejich prùbìh. Beseda nabízí veřejnosti originální Machalovu pøedstavu o místě existence Atlantidy, možných òi pravdìpodobných pøíčinách jejího zániku, pravdìpodobném charakteru společnosti, která dávnou Atlantidu obývala. (Tyto jeho ideje vycházejí z výsledkù dvou expedic do severozápadní Afriky, které uskutečnil se svými pøáteli v letech 1983 a 1995.) Je velmi zajímavým pøíspěvkem k oboru, který si již

Atlantida na dosah? - beseda

tìchto skutečností klasickou inspirací òecké, òímské a kòes anské kultury. Obdobným způsobem pøístupuje k òešení záhad bájnè Atlantidy. Vychází z Platona a dalších osobností antického svìta, odvažuje se však

dávno místo na slunci vydobyl, atlantologii. Zároveò ukazuje možnosti, smìry a cesty, kterými by bylo tøeba jít dál pøi zkoumání pøítažlivè oblasti v severozápadní Africe. Platon - z dialogu Kritias: "... Když Kleito již dospìla, zemøela jí matka i otec; po ní pak vzplane touhou Poseidón a spojí se s ní a vršek, na kterém bydlhla, kolem dokola silnì opevní; vytvoří totiž vzájemnì se objímající menší a vìtší kruhy stòídavì moøe a zemì, a to dvì zemì, moøe pak tòi, jako by je vyrábìl na soustruhu, maje stòed ostrova osou, všude stejnì od sebe odlehlé, tak, aby tam pro lidi nebylo pøístupu; nebo tehdy ještì nebylo lodí a plavby..."

Slovo o souboru Soubor SLOUP - Sdružení loutkáøských podivnù vznikl úèelovì pro potøeby festivalu Další bøehy. Důvodem bylo nãvièení hry K. Augusty "Výšetøování Ikarova pádu", zamìøený pro publikum starší, které do této doby soubor neoslovoval. Původní název souboru je Snìženky, který hraje především pro dìti. Soubor se mùže ze své minulosti pochlubit i úspìchem ve formì postupu na Národní pøehlídku do Chrudimi v roce 2002

se hrou Míèek Flíèek. Další loutkovou hru,

kterou má soubor v souèasné dobì na repertoáru je Trnkova "Zahrada".

Po zkušenostech s ditským divákem soubor s nadšením pøijal návrh zahrát si nìco takzvanì jiného. Pod režírním vedením Miroslavy Halámkové tedy mezi nás vstupuje pøíbhìh antického hrdiny Daidala a jeho syna Ikara a nebo taky pøíbhìh o vinì a trestu, který dšív nebo pozdìji vždy pøichází. Je to pøíbhìh òlovíekù, kteøí se vzepøou vůli bohù a snaží se utváøet svùj život po svém, bohužel však neúspìšní a platí za to krutou daò. Je to pøíbhìh o závisi, výjimeènosti a talentu

òlovíka, který svým umìním uèinil bohy nesmrtelnými, a také o cenì, kterou za to musel zaplatit. A v neposlední øaðì je to pøíbhìh o otci a synovi, jejich sblížení i odcizení. Je to pøíbhìh ryze antický, tedy z doby, která je dodnes tak silnou, inspirativní, fascinující a v historii neopakovatelnou. Vydejte se tedy s námi do Atén, do toho èasu, kdy nad nimi zvedala hlavu skalnatá Akropolis, sídlo vládcù a božstev a ze všech Aténa byla nejmocnìjší, ochránkynì místa.

- divadlou SLOUP (Opava)

Výšetøování Ikarova pádu

Na této cestì vás provázejí: v hlavní roli Daidala Aleš Musil v hlavní roli Ikara Alžbìta Lexová Tereza Lexová v roli Palas Atény Hana Barodová v roli Afrodity Štìpán Slíva v roli Hélie David Bátor v roli Herma a Mínoa Lenka Pøibylová v roli Lítie Megery Kristýna Fajkusová v roli Tála a Adriadny Miroslava Halámková

Opavská olympiáda d t í a mládeže

Olympijská Opava

V letošním roce se nese festival "Další bøehy" ve znamení hesla "Antika se t í dotýká". Nelze si jej pøedstavit bez jednoho z nejsilnějších fenoménù odkazù této doby - olympiády. Ta podle antických tradic spojuje sport a kulturu, tedy dv è oblasti, které mohou lidský život obohatit o mnoho dobrého a zároveň pøispít k vzájemnému porozumění mezi lidmi.

V tomto roce jsou myšlenky starověkých olympiád o to aktuálnější, že se olympijské hry vracejí do své kolébky, do Øecka. Vždy antické hry trvaly déle než 1000 let! Bihem této dlouhé doby se vyvíjel program a sporty, které do ního byly zaøazovány, výrazně se promìňovaly. Tehdy i dnes se hlásíme k heslu citius, altius, fortius, symbolizujícímu touhu lidstva po pøekonání vyšších cílù. Moderní hry byly založeny francouzským baronem Pierrem de Coubertinem, které se konaly v roce 1896 v Athénách s heslem: "Není důležité zvítizit, ale zúèastnit se."

Naše soutiže budou konány v jednom dní, a to 22. dubna 2004, proto je výběr jednotlivých sportù a disciplín omezen. Chceme nabídnout úèast co největšímu poètu soutižících, nebo jsme se inspirovali moderními hrami. Budeme soutižit v atletice, ve sportovní gymnastice

a plavání.

Po první schùzce se zástupci základních a støedních škol jsme zjistili, že je velký zájem o konání této akce.

Pøedpokládáme úèast 840 žákù a studentù opavských škol. Na Tyršovì stadionu probihnou tyto atletické disciplíny: 60 m, 100 m, skok daleký a štafetový bih

10 x 400 m + 219,5 m, kdy výsledný souèet ubihnutých metrù nám dáva symbolickou

vzdálenost 4 219,5 m tj. tedy jedna desetina nejslavnější disciplíny her - maratónu. V tìlocvièni Tyršova stadionu se uskuteèní gymnastický trojboj pro chlapce

a gymnastický ètyøboj pro dívky. V krytém bazénu budou zápolit plavci na 50 m znak, 50 m prsa a 50 m volný zpùsob.

Soutiže zahájíme podle tradic kulturním programem, zapálením olympijského ohně, vztyèením olympijské vlajky, pøednesením slibu závodníkù i rozhodèích . . . . .

Až 22. dubna 2004 bude na Tyršovì stadionu pomalu klesat olympijská vlajka, bude do øecké olympiády chybít nicøes sto dní. Pøejeme sportovcùm naší olympiády i sportovcùm Èeské republiky, kteøí nás budou reprezentovat v Athénách, co nejvíce sportovních úspìchù.

Také si pøejeme, aby v olympiádì zvítizil sportovní duch

fair - play, nejen na sportovišti, ale i mimo ni.

Za organizaèní výbor: Jana Gellnerová, Jan Škrabal

Olympijská Opava dne 22. dubna 2004

Program

8:00 hodin	Sraz úèastníkù
8:30 hodin	Slavnostní nástup
8:45 hodin	Kulturní program, zahajovací ceremoniál

Atletika

Èasové poøady jsou jen orientaèní (budou upøesněny v den závodù), sled disciplín bude zachován.

10:00 hodin	60 m rozbìhy	D ZŠ	dálka H ZŠ	1. sektor	dálka D ZŠ	2. sektor
10:15 hodin	60 m rozbìhy	H ZŠ				
10:30 hodin	60 m rozbìhy	D SŠ				
10:45 hodin	100 m rozbìhy	H SŠ				
11:00 hodin	60 m finále	D ZŠ	dálka H SŠ	1. sektor	dálka D SŠ	2. sektor
11:10 hodin	60 m finále	H ZŠ				
11:20 hodin	60 m finále	D SŠ				
11:30 hodin	100 m finále	H SŠ				

Vložený závod tìlesní postižených sportovcù

12:00 hodin	štafeta	D ZŠ	10 x 400 m + 219,5 m
12:20 hodin	štafeta	H ZŠ	10 x 400 m + 219,5 m
12:40 hodin	štafeta	D SŠ	10 x 400 m + 219,5 m
13:00 hodin	štafeta	H ZŠ	10 x 400 m + 219,5 m
14:00 hodin	ukázka hodu diskem		

Sportovní gymnastika

10:00 hodin	gymnastický trojboj	H ZŠ (prosná, hrazda, pøeskok)
12:00 hodin	gymnastický ètyøboj	D ZŠ (prosná, hrazda, pøeskok, kladina)

Plavání

Èasové poøady jsou jen orientaèní (budou upøesněny v den závodù), sled disciplín bude zachován.

12:30 hodin	D ZŠ - 50 m znak,	50 m prsa,	50 m volný způsob
13:00 hodin	H ZŠ - 50 m znak,	50 m prsa,	50 m volný způsob
13:30 hodin	D SŠ - 50 m znak,	50 m prsa,	50 m volný způsob
14:00 hodin	H ZŠ - 50 m znak,	50 m prsa,	50 m volný způsob
14:30 hodin	vyhlášení vítězů		
15:30 hodin	příprava na nástup		
16:00 hodin	závěrečný ceremoniál		

Opavská olympiáda dne 22. dubna 2004

Posadatelé: Statutární město Opava, Dům dětí a mládeže Opava, Občanské sdružení při ZŠ Englišova Opava a Okresní rada Asociace školních sportovních klubů ČR Opava

Organizační výbor:

Vedoucí organizačního výboru:

Zástupce ved. organizačního výboru:

MMO - odbor školství:

Jana Gellnerová

Jan Škrabal

Petr Rotrekl

Martin Koky

David Bednář

Marta Kováčová

Sportovní gymnastika - šeditel soutěže:

- hlavní rozhodčí:

Sportovní gymnastika - šeditel soutěže:

- hlavní rozhodčí:

Plavání - šeditel soutěže:

- hlavní rozhodčí:

Grafické návrhy (loga, diplomy, dekorace):

Jana Střílková

Technické zajištění: učitelé a žáci sportovních tříd z občanského sdružení při

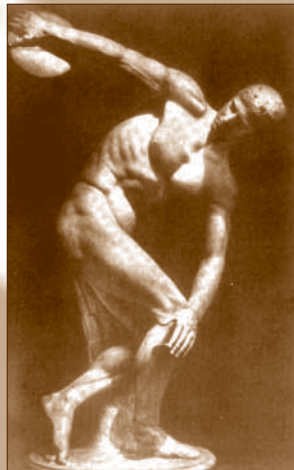
ZŠ Englišova Opava a ŠSK AŠSK, OR AŠSK

Kategorie: ZŠ - chlapci a dívky 6. - 9. ročník (1992 - 1988)

SŠ - studenti 1. - 4. ročník (1988 - 1984)

Účastníci: opavské základní a střední školy

tvrtek 22.4. v 9.00 hodin 🚗 Tyrš v stadion, t locvi na a plavecký bazén

Opavská olympiáda dětí a mládeže

Pøesvìdìvá adaptace klasické øecké tragédie, kterou natočil Trier podle scénáře klasika dánské kinematografie Carla Theodora Dreyera (1889-1968) pøenesená do pros- tøedí pohanského Dánska. Velmi sugestivní snímek potvrzuje, že Trier patří k nejtalentovanějším fil- maøùm souèasnosti. Médeu sledujeme jako- by pøes sítko, které všechny barvy znejasňuje a potemňuje - hnìdé, šedé, èerné - svìt je vnímán bolestnì a oddìlenì, všechna ticha jsou dramatická.

Témìø celý film je pojatý z hlediska Médey, jejím nadechnutím na zaèátku se film rozbíhne, a pak krouží kolem jejích zmatkù. Když pozdìji Médea mluví o pomstì, film se zaène soustøeiovat na její dìti, sdílí její uvažování. V další fázi tiše najíždí zezadu na Kreóna na mokøinì, a napodobuje tak Médeinu tajemnou sílu. Film také chápe její utkvìlou touhu po

pomstì, a když Médea pøipravuje jej a roztírá jej po korunì nevesty, pøiblíží se na detail. Z filmu má divák pocit, že Médea ví, jaký následek mly její èiny, vidíme ji, jak táhne své dìti na káøe, zatímco Kreón umírá v agónii za ní, a smrt je nah- razena (v její mysli?) stromem, na kterém její svìt zabije.

- Dánsko 1987

Hrají: Udo Kier (Jason), Kirsten Olesenová (Médea), Henning Jensen (Kreón), Solbjørg Hoffeldt (Ammen), Preben Leidorff Rve (Paedragon), Baard Owe (Aiceus), Ludmilla Glinska (Glauce), Vera Gebuhrová, Jonny Kilde, Richard Kilde, Dick Kayso (hlas Jasona), Mette Munk

tvrtek 22.4. v 17.00 hodin 🚗 kino Elektra

Prof. PhDr. Eva Stehlíková přednáší na katedře divadelní vedy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Pøeložila z øečtiny a latiny několik dramát (Euripidovy Trójanky, Plautovu Komedii o lanì, Senekova Thyesta, s Karlem Hubkou celého Menandra a jednu komedii Hrotsvity z Gandersheimu). Napsala kromì mnoha odborných studií, èlánků a recenzí - monografie *Øecké divadlo klasické doby* (1991), *Øímské divadlo* (1993), *A co když je to divadlo? - o støedovìkém latinském divadle* (1998). Mnoho let spolupracuje s divadly pøi studiu øeckých tragédií a je editorkou Catullovského svazku a výboru s pozdní øímské lyriky *Sbohem, starý Øíme* v Klubu pøátel poezie (Ès. spisovatel 1980 a 1983).

Filoktètés

Øecká tragédie, která se nás týká - přednáška Dr. Evy Stehlíkové

Øekové vynalezli divadlo, jehož návštíva byla právem i povinností obèana. Tragédie pro ni nebyla jen pøedvídáním zájímavých a barvitých dïjù, byla formou sloužící jejich sebezpoznání a sebezrozumění. Je možné, že se øecká tragédie týká i nás, pro které nebyla napsána? Co má obèan Opavy v r. 2004 společného s raniným luèištníkem, kterého jeho spoluobojníci vysadili na pustém ostrovì? Byl Sofoklés, který tragédii napsal, také naším souèasníkem?

tvrtek 22.4. v 20.00 hodin ☞ Patio Cafè

Antické divadlo

- přednáška Dr. Evy Stehlíkové

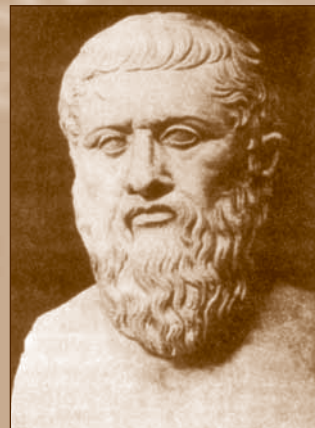
Všeobecnì se ví, že v øeckých Athénách 5. stol. pø. n. l. byla kolébka evropského divadla. Neuvìitelný vzmach øeckého divadla však netrval dlouho, zatímco antické divadlo trvalo celé tisíciletí. Víme také, že v této době byly vynalezeny téměř všechny formy divadla, které známe dnes? Víme, že naše divadlo není dïdicem divadla Periklovy doby, ale spíše divadla øímského císaøství?

pátek 23.4. v 10.00 hodin ☞ minoritský klášter

Božský Platón

- setkání s moudrostí, přednáška Antonína Vinklera

(Nahlédnutí do tajemného světa vièných Idejí, Dialog jako cesta k Pravdi, Co je Platónská láska?) "Krásná viè je pravda, cizineè, a trvalá, zdá se však, že není snadné lidi o tom pøesvidìt."

Nová Akropolis je neziskovou, kulturní organizací, založenou na humanistických a filosofických principech, a kromì šesti èeských míst má svá zastoupení ve více než ètyřiceti státech celého svìta. Všechny èinnosti Nové Akropolis spojuje láska k moudrosti, jejímž vyjádřením je kultura transformující èlovìka.

Proto k cílùm Nové Akropolis patří:
Podporovat srovnávací studium filosofie, vïd, náboženství a umění.

Rozvíjet schopnosti èlovìka, aby projevil své vnitøní charakteristiky a žil v souladu s pøírodou.
Prostøednictvím ideálu univerzálního bratrství umožnit sjednocení a spolupráci všem lidem nejrùznìjších vyznání, ras èi spoleèenských postavení.

V Ostravì naleznete sídlo Asociace na ul. 28. øíjna 270, v Mariánských Horách, kde se také koná vïtšina pøednášek a jiných aktivit.

Více informací na www.akropolis.cz.

pátek 23.4. v 17.00 hodin ☞ gotická sí minoritského kláštera

Plně improvizovaná otevřená hra, vznikající za přítomnosti diváků, založená na vzájemném naslouchání.
Divadlo Vizita působí pravidelně v Praze - většinou v divadle Archa

Delfíní protest - divadlo Vizita

Stálí členové:

Jaroslav Dušek - filmový herec (např. Pelíšky, Musíme si pomáhat, Divoké včely, Pupendo,...), scenárista, režisér, pedagog.

Martin Zbrožek - hudebník,

Viktor Zborník - pán svítel

Jaroslav Dušek se narodil podle vlastních slov ve znamení Vola 30.4.1961 v Praze, zdědiv po babičce Pištorové z otcovy strany něco modré krve z rodu Pistoriů.

V dětství byl ovlivněn siločarami divadla Semafar kde pracovali oba rodiče. Na gymnáziu pak zasažen Nedivadlem Dr. Ivana Vyskočila a Pavla Boška. Říká se, že je Vyskočilovým nejdůležitějším žákem.

"Já si prošel klasikou: noční hlídač, strážný bez pistole a topič. Skončil jsem ve středotlaké kotelně s průkazem strojníka energetických zařízení, ale s lopatou jsem se taky dost naházet. Hlavní na Emauzy vzpomínám rád. Sedm obrovských kotlů - z nichž každý spolykal za den tolik koxu, kolik rodinný dům za rok - mi dalo poóádání zabrat."

Stálí členové:

Jaroslav Dušek - podle svých vlastních slov pouhý maturant a kosmický mudrlant, hybná páka celého projektu, improvizující génius, nadšený hudebník - perkusista,

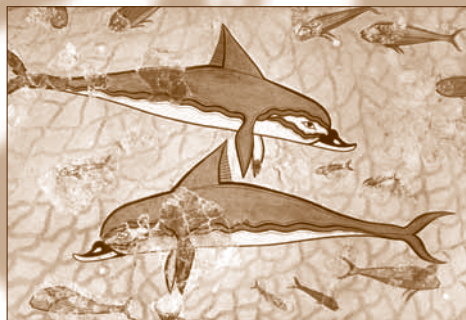
nezaškatulkovatelný zpívák, originální tanečník, filmový herec, scenárista, režisér a pedagog, mim, postpopulární televizní bavič, mistr převleků a masek, slovní ekvilibrista, moderátor, polyhistor a bosonohý fešák. Od ledna 2001 též vzpurný otlučáček M. Zbrožka a urputný usmířovač jeho bohužel pouze prvoplánového (i když geniálního) humoru.

Martin Zbrožek - jazzový houslista, příležitostný klavírista, zpívák, herec, klaun, pedagog, hudební skladatel, nekonvenční, život při svých kreacích riskující tanečník, odborník na podlahovou kosmetiku, prvoplánový srandista (klíčící perly Duškova ducha v zárodku mnohdy ničící a jiné perly vzápětí chrlící), přeborník v používání oděvních doplňků, dle oficiálních pramenů vynikající společník a pod šílenými maskami a grimasami ještě šílenější fešák.

Martin se ovšem prosadil i mimo divadlo Vizita - účinkuje ve hře Perfect days v divadle Na zábradlí (premiéra 7. listopadu 2003), a podle některých je vynikající! Viktor Zborník - jaderný maturant, nenahraditelný osvětlovač jeviště i významu představení, startér i konečník performance, světelný ekvilibrista a virtuální fešák.

Divadlo VIZITA je na české divadelní scéně ojedinělým souborem, který od svého vzniku v roce 1981 soustavně zkoumá možnosti improvizace a spontánní tvorby.

V prvních pěti letech své existence se VIZITA zabývala "vyprávěním" divadlem, variacemi na předem dané téma a předem daný syžet, které byly při každém představení obráběny vždy znovu a nově podle momentální kondice a konstelace na jevišti i v hledišti. Každý rok VIZITA uvedla jeden titul. Od roku 1986 se VIZITA vlnuje "čistě" improvizaci, tedy spontánní tvorbě z "nulového bodu", kdy aktéři nemají před vstupem na jeviště o průběhu představení dohodnuto nic závazného. VIZITU zajímá přítomné bytí. Jediným pravidlem tohoto zcela improvizovaného vystoupení je dát se plně do služeb přítomného okamžiku. Aktéři jsou přesvědčeni, že mezi živoucími bytostmi na jevišti a v hledišti existuje neustále pulzující energetické pole, v němž je možno se skutečně svobodně pohybovat právě vnitřní otevřeností, jen na základě naprosté vnitřní otevřenosti, na základě odbourávání obvyklých pseudojistot. Proto nepoužívají žádný předem připravený scénář. Tématem VIZITY je

skutečná PŘÍTOMNOST, která obecenstvu umožňuje nahlédnout představení jaksi "zevnitř", stát se nejenom přihlížejícím posluchačem, ale vnitřně aktivním účastníkem. Aktéři nechťjí oslovovat virtuozitou, snaží se probudit vnitřní svět divákovy fantazie. Jde o pokus zakusit společnou zkušenost. Jejich představení se podobají jakémusi fantastickému obřadu.

Delfín - Savci. Óád: Kytovci. Podóád: Odontoceti.
Ěleři: Delfinovití

Ěleři delfinů v širším smyslu se rozpadá opít ve dvě poděleři: v delfíny v užším smyslu, Delphininae, s hřbetní ploutví více zašpičatělou, nebo alespoď s hlavou nenaduřelou, s četnými zuby a velmi krátkým krkem; krční obratle jsou povětšinou srostlé; druhá poděleři jsou delfíni biluhovití, Delphinapterinae, bez hřbetní ploutve, mají však volné obratle krční, kyjoviti naduřelou hlavu a krátke řelisti, zuby, kterých jest málo, k staru vypadávají, v jednom pořadí dokonce jsou neobyčejní vyvinuty; mají pohyblivé jednotlivě odlišitelné krční obratle...

Delfín obecný, francouzsky dauphin, anglicky Dolphin, italsky delfino, španilsky delfina tonio, Delphinus delphis L. dosahuje průměrné délky 2 m. Poměrně malá hlava zaujímá asi čtvrtinu celé tělesné délky; dlouze štěrbinovité oči leží nedaleko za a nad koutky ústními... kůže jest neobyčejně hladká a nejen lesklá, nýbrž topytivá... zuby neobyčejně kolísají počtem.

(Brehmův život zvířat)

Delfín, jako nápadně inteligentní, pohyblivé a k ělovíku pŕátelské zvíře podnicoval mnohé národy k mytickým výkladùm. V krétsko-mykénské kultuře, u Őekù i Őímanù byl považován za podobného bohùm. V Őecku byl posvátným zvířetem Apollónovým, ale také Dionýsovým a Poseidónovým. Pro Őeky byl delfín psychopompos, jenž provázel duše na ostrovy blažených.

Tritón, v Őecké mytologii mořský bůh; syn Poseidóna (Neptuna) a jeho manželky Amfitrité. Byl zobrazován jako napůl ělovíka napůl ryba (delfín), troubící na mušli. Pozdější mytologie uvádí několik Tritónù, Poseidónových průvodců. Tritóni byli též považováni za mořské protivísky suchozemských Silénù a Satyrù. Ěastý námìt ve výtvarném umění i v dekoračním sochařství (fontány, zahrady ap.).

Protest, právo notádem sepsaná listina o nepŕijetí nebo nezaplacení smínek hlavním smíneěným dlužníkem. Sepsání protestu (protestování smínek) v zákonem vymezené lhůtì je nezbytnou podmínkou pro zachování smíneěných práv vůči vedlejším smíneěným dlužníkùm.

Antika, novodobé označení pro starověké období, ve kterém byly vytvořeny v Őecké a Őímské společnosti kulturní hodnoty, jež se staly základem evropské vzdílanosti. Její počátek spadá do období krétské a mykénské kultury ve 14. stol. pŕ. n. l. Po úpadku v 12. - 9. stol. pŕ. n. l. nastal v klasickém období 5. stol. pŕ. n. l. rozvoj Őeckých místských státù. V období helénismu se antická civilizace šířila i na Pŕedním východì. Na Őecké dídictví navazovali Őímané, kteří vytvořili postupně z nevelkého místského státu rozsáhlou ŕíši Imperium Romanum. Konec antiky bývá kladen do 4. - 5. stol. n. l., nejčastěji do roku 476, kdy zanikla západŕímská ŕíše.

(encyklopedie Diderot - cd-rom)

Delfíni, souhrnný název pro ozubené kytovce rodù Steno, Sotalia, Stenella, Delphinus a Tursiops, zahrnují 68 žijících druhù. Samci dosahují velikosti tìla 1,5 - 4 m. Většinou žijí v mořích, některé druhy, napŕ. delfín amazonský (Sotalia fluviatilis), ve sladkých vodách.

Vlnivé mávání vodorovně položenou zadní ploutví jim umožňuje rychlý pohyb (bìžná rychlost 20 - 40 km/h, krátkodobì až 80 km/h). Ěasto a rádi skáçou, rekordní skoky cvičených delfínù dosahují výšky až 8 m. Vydávají rozmanité zvuky, jednak pro ělovíka slyšitelné (500 Hz - 15 kHz), jednak ultrazvuky o kmitočetù 20 - 240 kHz. Slyšitelnými hlasovými projevy delfíni vzájemně komunikují, ultrazvuky v rozmezí 30 - 70 kHz užívají k orientaci v prostoru (podobně jako netopýři) a k lovu kořisti (tzv. hydrolokace). Pro svou vysoce vyvinutou ěinnost mozku jsou delfíni v posledních desetiletích objektem vědeckého studia. Jsou chováni v delfinářích a cvičeni pro různá vystoupení.

Pýthagorás a mystika ísel

- setkání s moudrostí, pŕednáška Antonína Vinklera

(Zakladatel mystické školy filosofù, Ěísla a hudba jako výraz harmonie universa, Matematika - filosofická disciplína)
"Dílej více, které ti nemohou ranit a rozvažuj dříve, než nic vykonáš."

Tomáš Hanzlík (*1972)

Opera na barokní libreto z kroměřížského zámku.

V titulní roli Jan Mikušek - kontratenor, dále účinkují: Markéta Vešerová - Diana, Jana Synková - Aurilla, Marcel Harvánek - Thyrsus, Pavel Maška - Sylvanus, Matěj Klapetek - Amor. Chorus Mauritiensis - sbormistr Tomáš Klásek. Ensemble Damian. Kostýmy - Vendula Johnová. Nastudování a režie - Tomáš Hanzlík

Endymio

opera a 7

Del Tomáš Hanzlík

Pour Monsieur François Sinagra

1. scéna

Bůh lásky Amor přichází do zahrady s trnem, kde se bohyně lovu Apollónova sestra Diana, schází se svou družinou. Diana odmítá lásku a veškerý čas vinuje pouze lovu divoké zvěře. Amor se cítí zahanben její cudností a uvažuje o pomstě za přikrášlení, které mu Diana způsobuje krutým pronásledováním zamilovaných. Ukryje se za stromem, aby mohl vyslechnout rozmluvu právě přicházející Dianiny družiny.

2. scéna

Diana vyjadřuje důvěru svým nymfám a pastýřům, kteří mají úspěšně srdce nezátčená Amorovou vášní. Aby však předešla nezdravé nákaze, stvrdí svůj požadavek jako zákon, podle nějž přijde každý, kdo oslaví Amorovy schopnosti, o život. Na tento zákon

postupně přisáhá Thyrsus, Aurilla i Dianin nejmilnější služebník - lesní bůh Sylvanus. Amor tyto přisahy chápe jako výzvu k boji.

3. scéna

Do opuštěného stinného lesního zákoutí si přichází odpočinout krásný mladík Endymio se svým psem Dorindou. Endymio se vyznává ze své lásky k Dorindě, je však napaden bohem spánku Morfeem a usíná. Krátce na to přichází Diana sledovaná skrytým Amorem. Ve chvíli, kdy její pohled spočine na krásné Endymiovi tváři, je zasažena Amorovým šípem. Zdišena neznámým a palčivým pocitem utíká z místa osudného setkání.

4. scéna

O chvíli později přichází Sylvanus. Potichu přistupuje k Endymiovi, aby zjistil, co by se dalo spícímu lovcovi ukrást. Zaujme ho zlatý Dorindin obojek. Ve chvíli, kdy ho odepne, zmizí Dorinda v hustém lesním porostu. Endymio pomalu procítá, a tak se Sylvanus stihne ukryt ve křoví. Endymio volá svého miláčka, avšak Dorinda se k němu nevrací. S myšlenkou na nejhorší ji biží hledat lesem. Sylvanus si pochvaluje dobře provedenou loupež. Protože se Endymio strachuje pouze o svého psa, nebude nikdy viněn z krádeže obojku.

5. scéna

Na lesní stezce potkává Thyrsus Aurilla, která mísí s náruživě lučních květů ke studánce, aby si podle jejího zrcadlení zkrášlila hlavu a hrudi. Rozhovor sleduje z úkrytu Amor, který zasáhne šípem tentokrát Thyrsa. Thyrsova pozornost se ve chvíli obrací od květů k Aurillině tváři. Na jeho obdiv však Aurilla reaguje zděšením připomínkou Dianina zákona, podle nějž tak Thyrsus riskuje život. Zdrčený Thyrsus přechá lesem před vlastním citem.

6. scéna

Osamilá Aurilla vyjadřuje obavy a nejistotu, protože nyní může každý ztratit život pro jeden jediný pohled. Na scéně se objevuje ustaraný Endymio. V okamžiku, kdy se na Aurillu obrátí s otázkou, zda neviděla jeho Dorindu, je Aurilla zasažena Amorovou stělou. Její "ne" je odpovědí na otázku i výrazem zděšení nad bolestným poznáním lásky. Jejich společný žalozpív nad bezyvčodnou situací končí Aurilliným rozloučením. Víří, že její cit snad ochabne ve chvíli, kdy krásný

mladík nebude v dohledu.

7. scéna

Na stejném místě potkává Endymia zamilovaná Diana. Nabízí mu výjimku ze svého zákona, ale Endymio odmítá jakýkoliv cit a pouze jí zopakuje zákon, podle kterého ztratí život každý zamilovaný. Rozzouřená bohyně nechápajícího Endymia posílá pryč.

8. scéna

Amor na palouku oslavuje své schopnosti. Při samotném prozpívování je však chycen Sylvánem do sítě na ptáky. Sylvanus tuší vzácnost svého úlovku, jelikož je však jeho srdce prosto jakéhokoliv citu, nakládá s obdivuhodným okřídlenecem nemilosrdně.

9. scéna

Aurilla zjišťuje, že bez přítomnosti milovaného Endymia je láska ještě nesnesitelnější. Na její volání odpoví z úkrytu Diana. Bláhová Aurilla se jí v domnění, že mluví s Endymiem, vyznává ze svého citu. Dianin hněv živý navíc zárlivostí je krutý. Bůh lásky je v zajetí, a tak Aurillu nic nezachrání před Dianiným trestem - proměnou ve strom.

10. scéna

sobota 24.4. v 19.00 hodin Slezské divadlo

sobota 24.4. v 19.00 hodin Slezské divadlo

Než astný Thyrsus vyète Dianì nesmyslnost jejího zákona. Diana mu vyhrožuje smrtí, ale Thyrsus se dobrovolnì poíznává a poíjímá trest. Nepočetná Diana ho promíni v boèe an, který obtoèí ve strom prominìnou Aurillu.

11. scéna

Endymio zapuzený bohyní a znièený ztrátou milované Dorindy volá Morfeje a žádá ho o víený spánek. Jediní víený sen mu umožní š astné shledání. Endymia pohlí noc a Diana zůstává uprostøed lesa bez pøátel i nepøátel sama.

12. scéna

Sylvánus poívádí svázaného Amora, Diana však skládá zbranì. Každý teí již může milovat. Amor je vypuštìn na svobodu.

V roce 1727 se v piaristické koleji v Kromìšìzi uskuteènilo pøedstavení opery Endymio na latinský text P. Davida a s. Joanne Baptista - Jana Kopeckého (1696 - 1758), který byl s největší pravdìpodobností i autorem dnes již ztracené hudby. Kopecký pøebásnil do latiny 30 let staré italské libreto zpracovávající antický mýtus o slieném mladíkovi, který upadl do víeného spánku, což mu zajistilo mimo jiné také víenè mládí. A tak byla umilci postava Endymia chápána jako symbol nadèasové krásy. Pùvodní Kopeckého libreto jsem pro nové uvedení podstatnì zkrátil. Tøíhodinová opera se tak zkoncentrovala do zhruba hodinové jednoaktovky. Víššina nádherných Kopeckého veršù zůstává tedy i nadále skryta v kromìšìžském archivu. Dalším podstatným zásahem do libreta byl otevøený konec. Pùvodní zpracování konèí

š astným smíøením. Nejprve poínutí Amora, aby napravil vše, co pokazil. Amor zasáhne šípem osvobozenou Aurillu, která se zamiluje do Thyrsa, stejnì tak Endymia, který se zamiluje do Diany. Ta na oplátku zruší zákon zakazující lásku a všichni spoleènì jásjí nad sladkými radostmi nové svobody.

Z kromìšìžského tisku však byla poslední scéna nikým vytržena, což jsem zjistil až poi srovnání s italskou verzí. Tím jsem se nechal inspirovat k otevøenému konci, který výraznì posílil poslání celého poíbihu. Otázkou zůstával exaltovaný vztah Endymia k Dorindì. V dobì vzniku libreta stejnì jako dnes nemùžeme tento zdánlivì skandální milenecký vztah brát doslova. Dorindu je v duchu barokních alegorií nutné chápat jako symbol dítství nebo mládí, které jednou každému uteèe a už se nevrátí. Endymio nechce poznat lásku a podstoupit riziko bolestného mileneckého vztahu, raději volí víený sen, ve kterém může zùstat se svým psíkem. Tato verze je pro mne naplnìním pùvodního podobnosti o krásè, kterou neznièí èas.

Poi novém zhudebnìní jsem se nechal inspirovat atmosférou a duchem hudebního života v piaristických semináòích v 17. a 18. století. Po nikolikaletém hledání a rekonstruování tvorby piaristických skladatelù jsem se rozhodl použít nikteré jejich hudební myšlenky. Téma Dianina zákona je pøezato ze Mše P. Adalberta Pelikána (1643-1700). Výrazná harmonická kadence s pùvodním textem "miserere nobis" je použita vždy poi vyøedení zákona "Perdit vitam quisquis Amoris partes agit", ale také v graciózních variacích milostné scény Thyrsa

a Aurilly. Pro téma Amora v 1. scèní jsem použil dvoutaktový zaèátek žalmu Crediti P. Davida Kopeckého. Amorovo téma ale nabude hned v dalších scènách vlastní podoby nezávislé na konkrétním historickém vzoru. V poslední scèni se Amorovo téma a téma Dianina zákona prolne. Dalším použitým hudebním materiálem je Salve Regina in G od P. Sebald Hausnera (1728-1793). Jeho minimalistická struktura je mnohonásobnì repetována a tvoří harmonický podklad druhé scény. Z torza této hudby je vystavìna i Sylvánova zlodijská árie 4. scény i jeho lovecký zpìv v 8. scèní. V mollovè verzi je stejnè hudby použito v náòku Aurilly a Endymia 6. scény. Po pøevedení do moll se navíc ukázala v prvních taktèch totožnost s Haydnovým didaktickým pìtíhlasým kánonem. I ten se tu tedy jako odkaz ke školnímu prostøedí objeví. Téma Endymia je volnì inspirováno již zmínìným žalmem Crediti P. Davida a Ave maris stella P. Carola Flodera (1738-1773). V Endymiovi závìreènè árii se vedle jeho tématu ve "smrtenè" tóninì f moll objevuje i ostináto sestupného tetrachordu jako tradièní barokní lamento bas. Rovnìž poi vytváøení melodických linií jsem používal obecnè barokní rétorické figury. Od historické inscenaèní podoby, ve které zpívali i ženské role chlapi, jsem upustil. Pouze postavu Endymia jsem obsadil mužským átem, kterým odkazují k androgynnímu svìtu kastrátù.

Tomáš Hanzlík

Od prvního veřejného vystoupení v roce 1995 se

Ensemble Damian zamìøuje témìø výhradnì na interpretaci barokní a minimalistické hudby. V první oblasti èerpá z bohatého fondu èeských a moravských archivù, ve druhé spolupracuje pøevážnì se skladateli Vítem Zouharem a Tomášem Hanzlíkem, který je zároveň umilckým vedoucím souboru.

Ensemble Damian má pohyblivý poèet èlenù podle provozovaných skladeb. V největším obsazení dosahuje velikosti komorního orchestru a komorního sboru.

Pro jeho vokalisty je pøíznáènè používání rovného hlasu

s pøírozenou barvou nezatiženou vibrátem a jinými operními zvyklostmi. Pro interpretaci barokní hudby používá kopíi dobových nástrojù. Soubor se rovnìž snaží opouštít schéma klasické koncertní prezentace a koncipovat své programy do tematicky propojených ploch.

V posledních letech se vìnucè scénickému provádění barokních i soudobých kantát, oratorií a oper (napø. Coronide, Torso, Yta Innocens

- premiéra 1.2.2004 ve Stavovském divadle v rámci cyklu "Bušení na železnou oponu").

Sókratés:

- filosofie života a smrti - setkání s moudrostí,
přednáška Jany Ku erové

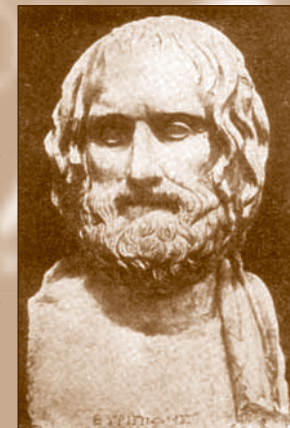
Sókratés s Xantypou

(Etika jako způsob života; Kdo se bojí filosofů?)

"Moudrý je Sofoklés, ještě moudřejší je Eurípídés, ze všech lidí nejmoudřejší je Sókratés."

Eurípídés (asi 480 - 406 př.n.l.)

Byl nejmladší z trojice slavných athénských tragiků. O jeho životě se mnoho neví, by životopisná legenda je plná kuriózních historek až anekdotického charakteru. Zřejmě je to proto, že Eurípídés byl vdičenou postavou pro komedie, jež ironizovaly jeho samotného a parodovaly jeho dílo. O Eurípidovi víme určitě, že se stýkal s některými velkými filozofy své doby, nestaral se o politiku, miloval syny, z nich nejmladší se stal rovněž dramatikem. Zemřel v makedonské Pellě, kam odešel na dvůr krále Archala. Napsal přes devadesát her, z nichž se 19 zachovalo. Poprvé v soutěži dramatiků zvítězil roku 428 př.n.l.; poté již pouze dvakrát při neznámé příležitosti. Za svého života tedy nebyl příliš úspěšný, ale později byl pokládán za největšího a nevlivnějšího z tragiků.

Eurípídés:

- Héróes, hrají studenti DAMU

Když se Agamemnón vypravil k Tróji, podlehla Klytaiméstra svému otcovi jeho bratrance Aigistha a připravila s ním plán, jak se Agamemnóna zbavit. Podle jedné verze ho šel Aigisthos uvítat, když se Agamemnón vracel z Tróje, a ve slavnostním průvodu ho zavedl do hodovní síně, kde před tím ukryl dvanáct vrahů. Podle novější verze ho zabila Klytaiméstra sekyrou, když se po návratu koupal ve vaně. Klytaiméstra se pak za Aigistha provdala a uvedla ho jako zákonného dědice na mykénský dvůr. Sedm let vládl Aigisthos těžkou rukou nad lidem, než přišel mstítel - Agamemnónův syn Orestés - a oba je zabil.

Existují dva fakty, které staví Klytaiméstru poněkud do jiného světla než jen jako nevěrnou ženu a odpornou vražedkyni: Agamemnón před vyplutím do Tróje obitoval Artemidě jejich dceru Ifigenii, což mu jako matka nemohla nikdy odpustit; navíc jí byl Agamemnón také nevěrný - dokonce si přivedl z Tróje milenku, zajatou dceru trojského krále Priama Kassandru, i se dvěma dětmi.

Jako svou první absolventskou inscenaci nastudovali s režisérem Ivanem Rajmontem studenti třetího ročníku katedry alternativního a loutkového divadla DAMU: Jana ěrná, Kristýna Franková, Tomáš Jeřábek, Filip Jevíè, Nina Martínková, Petr Svoboda, Kateřina Tichá, Petr Vaník.

Premiéry 10. a 11. května 2003 v 19.30 v divadle DISK

*Kdo nedokáže složit èisté úèty ze tóí tisíciletí,
zůstaò v temnotách, nepouèen,
žij jen ze dne na den.*

Johann Wolfgang Goethe, 1788

Euripidés

pátek 16. dubna

Zahájení Nonstop ètení z antické literatury

Minoritský klášter v 8.00 h.

Průvod místem aneb øeckoošímský nájezd do tøetího tisíciletí

Ptačí vrch, centrum v 16.00 h.

Toulky za antickým svìtem - výstava fotografií Emanuela Køenka, diafon, módní pøehlídka, symposion, vyvrcholení Nonstop ètení z antické literatury

Minoritský klášter 18.00 - 23.00 h.

sobota 17. dubna

Antika pro oèi - Athény a antické Øecko, Øecké umíní - bohové a podoby lidí, Øím a Pompeje, Sókratés, Delphy, Egejské moøe - didictví Atlantidy, Heinrich Schliemann - dokumentární filmy

Refektáø Domu umíní v 16.00 h.

Noc rockových legií - koncert kapel **Naoko** (Bruntál), **Gaia Mesiah** (Praha), **Baykonur** (Opava)

Clasic club No.5 v 20.00 h

ned le 18. dubna

Gilgameš - divadlo Buchty a loutky (Praha)

Loutkové divadlo v 19.00 h.

pond lí 19. dubna

Sic transit gloria mundi - Svìt Øekù a Øímanù - diafon Emanuela Køenka

Minoritský klášter v 8.30 h.

Gilgameš - divadlo Buchty a loutky (Praha)

Loutkové divadlo v 10.00 h.

Satyricon - film Federica Felliniho

Kino Elektra v 17.00 h.

úterý 20. dubna

Sic transit gloria mundi - Svìt Øekù a Øímanù - diafon Emanuela Køenka

Minoritský klášter v 8.30 h.

Quo vadis - film Jerzyho Kawalerowicze

Kino Elektra v 9.00 h.

støeda 21. dubna

Všechny cesty vedou do Øíma... a do knihovny

Knihovna Petra Bezruèe v 9.00 h.

Atlantida na dosah? - beseda s ak. sochaøem Miroslavem Machalou

Minoritský klášter v 17.00 h.

Výšetøování Ikarova pádu - divadlo SLOUP (Opava)

Loutkové divadlo v 19.00 h.

tvrtek 22 dubna

Opavská olympiáda dìtí a mládeže

Tyršův stadion, tìlocvièna a plavecký bazén v 9.00 - 16.00 h.

MÉDEA - film Larse von Triera

Kino Elektra v 17.00 h.

Filoktétes, øecká tragédie, která se nás týká - pøednáška Dr. Evy Stehlíkové

Patio Cafè (Pekaøská 60) ve 20.00 h.

pátek 23 dubna

Antické divadlo - pøednáška Dr. Evy Stehlíkové

Minoritský klášter v 10.00 h.

Božský Platón - setkání s moudrostí - pøednáška Antonína Vinklera

Gotická síò - minoritský klášter v 17.00 h.

Delfní protest - divadlo VIZITA (Jaroslav Dušek + Martin Zbrožek)

Slezské divadlo ve 20.00 h.

sobota 24 dubna

Pýthagorás a mystika èísel - setkání s moudrostí - pøednáška Antonína Vinklera

Gotická síò - minoritský klášter v 17.00 h.

Endymio - opera v provedení **Ensemble Damian**

Slezské divadlo v 19.00 h.

ned le 25 dubna

Sókratés: filosofie života a smrti - setkání s moudrostí - pøednáška Jany Kuèerové

Gotická síò - minoritský klášter v 17.00 h.

Hlavní pořadatel festivalu

Statutární město
Opava

Info: tel. 553 756 723; 604 229 363

e-mail: Petr.Rotrekl@opava-city.cz

Internet: www.opava-city.cz

Dramaturgie festivalu: Jan Němeček a Petr Rotrekl

Texty v programovém bulletinu vybrali, sestavili a sepsali: Jan Němeček, Petr Rotrekl a Nikola Richtrová

Grafická úprava: Martin Feikus

Tisk: RETIS

Mediační partneři festivalu:

Region

[moravskoslezský]
DENIK

Předprodej vstupenek: Sluna Opava, tel.: 553 712 319